

MENEKÜLTEK A DEBRECENI UTCÁN. Hova kívánják?

Plakátháború

Egy nap alatt közel 10 millió forintot dobtak össze a kormány bevándorlókkal szembeni gyűlöletkampányát megelégedő polgárok, hogy a kormány „Ha Magyarországra jössz, nem veheted el a magyarok munkáját” és hasonló feliratú plakátjaira válaszként köztéri „reklámokat” készíttessenek. Miközben az interneten számos mém született az alantas érzelmeket előhívó, végtelenül leegyszerűsítő, primitív plakátok kifigurázására, kisebb polgári engedetlenségi hullám bontakozott ki a kihelyezett óriásplakátok megrongálására. Utóbbi a Gyurcsány-kormány idején kordonbontó fideszes képviselők eleinte csak közleményben ítélték el, később már feljelentéssel fenyegették meg az elkövetőket.

A rendőrség is megértette az „idők szavát”: nem alacsonyabb rendű-rangú szervezetet állítottak rá a plakáttépők, -átmá-

zolók elcsípésére, mint a BRFK Kiemelt Ügyek Főosztályának bünyogi bevetési egységét. A tettenérés céljából a nyomozók járókelők között vegyültek el úgy, hogy a felsőbb utasításnak megfelelően – mint egy kiszivárgott jelentésben olvasható – „rendőri mivoltunk rejtve maradjon”. Szigetvári Viktor, az Együtt pártelnöke maga is beismerte, hogy a rongálók között volt; míg néhány „elkövető” utóbb önként feladta magát a rendőrségen. A Szépművészeti Múzeum oldalában kihelyezett reklámot letépő fiatalokat nyolc órára fogdába vágták. Ennek során az egyik lánynak le is kellett vetkőznie, míg férfi társánál beérték az öv és a cipő levételével. Csak ennél az akciónál öt rendőrségi autót vetettek be. A Dagály strandnál kihelyezett plakát megrongálójának felderítésére ujjlenyomat- és DNS-vizsgálatot is végeztek. Az ellenzéki pártok egységesen elítélték a kormány és a rendőrség fellépését, amelynek költségvetési vonzata felől hiába érdeklődtek, választ nem kaptak.

► máris úgy fordította le, hogy menekültek százazrei özönlenek majd vissza Európából, mivel csak a német hatóságok idén 14 ezer ilyen határozatot hoztak. Tavaly egyébként 827 menedékkérőt toloncoltak vissza Magyarországra, idén április végéig 520-at: többségük koszovói albán és afgán, de voltak köztük szírek, algériaiak is.

Ami biztos: a növekvő menekültáradat miatt növelni kell Magyarországon a befogadói kapacitást, így a vámosszabadi, a bicskei és a debreceni befogadóál-

lomások mellett újabb ideiglenes állomások nyílhatnak, akár már a közeljövőben. Az egyik helyszín Kiskunhalas, ahol a HVG információi szerint javában zajlik az egykori laktanya ilyen célú átalakítása. E szerint kormánykörökben már készpénznek veszik, hogy a parlament nem gördít akadályt annak a kedden benyújtott Fidesz-javaslatnak az elfogadása elé, amelynek értelmében visszaállna a 2012-es állapot, amikor még őrizetbe lehetett venni a tiltott határátlépőket, akiket nyilván be is kell majd zsuppolni valahová. ■

Tényleges életfogytiglan?

Kötéltánc

Mikor szabaduljanak feltételesen a tényleges életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték? – erről dönt a Kúria.

A LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉGET SEM SIKERÜLT meggyőznie a kormánynak arról, hogy megtalálta az európai megoldást a Strasbourgban embertelennek talált tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés ügyében. Erre utal legalábbis, hogy a vádhatóság sem gondolta alkalmazni az elmarasztalásra válaszul megalkotott, 40 év után automatikusan bekövetkező kötelező kegyelmi eljárást. Ehelyett hivatalból felülvizsgálati eljárást kezdeményezett a Kúriánál, azt kérve, változtassák meg a Magyar László ügyében született jogerős döntés azon részét, amely kizárja a feltételes szabadlábra helyezést. Ugyanezt kérte a védelem is, így a Kúria előtti vita szokatlan módon már csak arról szól a vád és a védelem között, hogy Magyar esetében 25 vagy 30 év múlva kellene-e megvizsgálni a szabadulás lehetőségét. A végső döntést – amely várhatóan hatással lesz majd a kisebb súlyú bűncselekményekért kiszabott büntetésekre is – lapzártánk után, a Kúria felülvizsgálati tanácsa hirdeti ki.

Magyar László egy rablóbanda tagjaként magányos és idős embereket támadott meg, a bántalmazásokba hárman behaltak. Emiatt, valamint rablásokért és más bűncselekményekért még 2005-ben ítélték a férfit életfogytig tartó szabadságvesztésre, és az ítéletben kizárták a feltételes szabadlábra helyezés lehetőségét. Ez azonban az embertelen, megalázó büntetés tilalmába ütközik, ezért jogsértő a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés (tész) – állapította meg az Emberi Jogok Európai Bírósága még tavaly májusban Magyar ártal beadványa nyomán. A férfi a Fidesz által az alaptörvénybe is beemelt „tényleges” mellett kifogásolta büntetőügyének nyolc évig tartó tárgyalását és

egyik bírójának elfogultságát is. Nagyrészt sikerrel járt: az elhúzódo eljárásért kétezer euró nem vagyoni kártérítést ítélt meg neki. A tész kérdésében azonban a bíróság elegendőnek látta a jogsértés megállapítását, ami nem jelenti azt, hogy ki kellene engedni a börtönből. Önmagában ugyanis nem jogsértő, ha valakit élete végéig börtönben tartanak, de a szabadulás elvi lehetőségét meg kell adni. Ezért a legsúlyosabb büntetést időnként kötelezően felül kellene vizsgálni – a strasbourgi bírák szerint.

AZ ÚJABB BUKTA csak idő kérdése volt, hiszen az emberi jogi bíróság már több ügyben is kimondta, hogy még a tényleges életfogytosoknak is lehetővé kell tenni a reszocializációt, és ennek sikere esetén a szabadulás lehetőségét, vagyis a reményt.

Magyarországon jelenleg 53-an töltik tényleges életfogytig tartó büntetésüket, közülük 29-en már jogerős döntés alapján. E büntetési forma térhódításához a halálbüntetés 1990-es eltörlése is hozzájárult. Az első szabályozás az Antall-kormány idején, 1993-ban született meg, amit az első Orbán-kormány 1999-ben megszi-

ÉLETFOGYTIGLANRA ÍTÉLT RAB ZÁRKÁJA A SZEGEDI CSILLAG BÖRTÖNBEN. Reménytelenül

gorított, majd 2010-ben tovább bővítette azon ügyek körét, amelyekben kiszabható a valóban „ténylegessé” tett életfogytig tartó börtönbüntetés.

A tész nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását a magyar Alkot-

mánybíróságtól is kérték már, ám a tesztület januárban érdemi indoklás nélkül megszüntette a szerinte okafogyottá vált eljárást. A jogalkotó viszont lépett: tavaly ősszel bevezette a kötelező kegyelmi eljárás jogintézményét. E szerint negy-

HVG-KLUBKÁRTYA

A kedvezmény (mintis 28-ig érvényes). • Jegyvásárlás személyesen, a HVG-klubkártya felmutatásával a Broadway Jegyirodákbán: 1026 Bp., Esztorán rrm utca 74-78., 1075 Bp., Károlyi krt. 21., 1136 Bp., Hollán Ernő utca 18. Online jegyvásárlás (a HVG-klubkártya sorozatával): www.broadway.hu.

TÖBB
VAN A KÁRTYÁJÁN,
..... MINT
GONDOLNÁ!

JEGYVÁSÁRLÁS
15% KEDVEZMÉNNYEL!

Megyék társadalmi profilja: agrárius Bács-Kiskun

► ven év után felülvizsgálható a tényleges életfogytiglan. A kegyelemre való alkalmasságot büntetőbírókból álló kegyelmi bizottságnak kell majd vizsgálnia, először 25 év múlva. A bizottság véleménye köti a igazságügyi minisztert, de nem köti a köztársasági elnököt, aki szabadon mérlegelheti a kegyelem megadását. Ezzel – legalábbis az igazságügyi tárca álláspontja szerint – a magyar jogalkotó végrehajtotta a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletét.

KEVESÉK ÉRTENEK EZZEL EGYET, mondván: nem igazi jogorvoslati lehetőség az, ha a köztársasági elnök felülbíráhatja a bírák döntését. „A negyven év is túl hosszú idő, gyakorlatilag egyet jelent a reménytelenséggel” – értékelt a HVG-nek Karsai Dániel ügyvéd, aki Magyarot is képviselte az Európai Bíróság előtt. Hozzátette: kriminológiai kutatások igazolják, hogy 25 év után eléri a büntetés a célját, és akkor még van értelme a társadalomba való visszavezetésnek is. Az angliai 25 év utáni felülvizsgálati időt Strasbourg is jóváhagyta, igaz, egy francia ügyben a harmincéves határvonalat is elfogadta, a köztársasági elnök vétőjogának lehetőségét viszont nehezményezte. Ez alapján kevésbé valószínű, hogy a magyar megoldás átmenne az újabb strasbourgi szűrőn.

„Szükséges lenne a közvéleménnyel is megértetni, hogy a tényleges életfogytiglan eltörlése nem egyenértékű azzal, hogy gyilkolók jeleznének meg az utcákon, hiszen azok, akiket évtizedek múltán is szükséges a társadalomtól izolálni, továbbra is a rácsok mögött maradnának” – olvasható az Országos Kriminológiai Intézet tanulmányában. Amely azt is felveti, hogy „egyszemélyi döntés helyett megalapozott szakértői véleményekre támaszkodó, egyéni kockázatelemzést kellene elvégezni, amelynek középpontjában nem az elítélt fegyházbeli, hanem a kinti világban prognosztizálható önálló magatartásának kellene állnia”.

A kormány viszont e területen is folytatja „szabadságharcát”. Miután a halálbüntetés ügyében – ami elterelésnek is nagyon jó témának bizonyult – kénytelen volt visszavonulót fújni, a felülvizsgálat hírére már Lázár János miniszter és Répássy Róbert igazságügyi államtitkár is sietett leszögezni, hogy a tényleges életfogytiglanit „nem adják”. Strasbourgi bírósági döntés, uniós elvek ide vagy oda, Lázár leszögezte: ez ügyben semmilyen engedményt nem akarnak tenni. ■ PÁLMAI ERIKA

Bács-Kiskun megyében a legmagasabb a mezőgazdaságból élők aránya Magyarországon, legalábbis erre utal, hogy ott tömörül relatíve a legtöbb agrárvállalkozó. A Kecskeméttől az ország déli határáig terjedő térségben a lakosság 3,6 százaléka minősül önálló mezőgazdasági vállalkozónak, míg Komárom-Esztergom megyében például a hasonló mutató mindössze 0,5 százaléka. A Duna-Tisza középhez hasonlóan viszonylag erős agrárius térségnek számít Csongrád megye is, ott a népesség 3,3 százaléka földből vagy állattartásból élő gazda, miközben országos szinten ez az adat 1,4 százaléka. Az agrárszektoron kívüli vállalkozók száma relatív értelemben Pest megyében a legmagasabb: ott a teljes populáció 5,7 százaléka tartozik a szóban forgó réteghez – derül ki A társadalom rétegződése című, nemrég megjelent KSH-kiadványból. A nem mezőgazdasági vállalkozók jelenléte a helyi társadalmon belül Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a legszerényebb, ahol a népesség 3,6 százaléka él ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozásokból. A szakképzett ipari dolgozók aránya viszont a fővárosban a legkisebb (4,9 százalék), ezzel szemben Nógrád megyében 9,2, Tolnában 8,8 százalék a hasonló adat. A betanított munkások megyéjének Komárom-Esztergom mondható, ahol 20 százalék az ilyen feladatot ellátó dolgozók hányada a lakosságon belül. Budapesten viszont

mindössze 8,3 százaléknál a szakképzett kékgaléros. A társadalom legfelső rétegei mindeközben erősen túlréprezentáltak a fővárosban a vidéki Magyarországhoz képest. A magasban képzett értelmiségiek súlya például 8,6 százalék a fővárosi népességben belül, míg az e tekintetben legjobban „eleresztett” megyében, Csongrádban 3,9 százalék. Az ellenkező végletnek Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye számít, ott a csúcserteltség jelenléte 1,8, illetve 2 százalékos a helyi népességben belül. A KSH által a legfelső társadalmi rétegnek tekintett topmenedzserek és nagy-, illetve középvállalkozók a legnagyobb arányban ugyancsak az ország közigazgatási központjában élnek. Budapesten a legfelső réteg az 1,7 százaléka a helyi társadalom tagjainak, Pest megyében ugyanakkor 1,4, Fejér megyében 1,3 százalék ez az érték. A társadalom hierarchikus rendjében a harmadik rétegnek tekintett alsó szintű vezetők, illetve alsó szintű értelmiségiek a legnagyobb hányadban szintén a fővárosban élnek: arányuk a legutolsó cenzus adatai szerint a fővárosi népességben belül 17,2 százalék volt. A legnépesebb társadalmi csoport a KSH által egyazon rétegre sorolt hazai tanulóifjúság, kiegészítve a fiatalabb gyermektársadalom tagjaival. A szóban forgó ifjak aránya Nyíregyháza vonzáskörzetében a legmagasabb, 24,9 százalék, miközben Zalában és Budapesten csak 19,4, illetve 19,9 százalék.

A társadalmi rétegek aránya a helyi népességben belül, 2011 (százalék)

Megye	Felső vezetők, nagy- és közép-vállalkozók	Magasan képzett értelmiségiek	Alsó szintű vezetők és értelmiségiek	Szakképzett ipari, szolgáltatói foglalkozásúak	Nem mezőgazdasági önálló vállalkozók	Mezőgazdasági önálló vállalkozók	Szakképzett ipari foglalkozásúak	Betanított munkát végzők	Egyszerű munkát végzők	Nem foglalkoztatottak	Gyermekek, tanulók
Budapest	1,7	8,6	17,2	21,9	5,5	0,2	4,9	8,3	6,0	5,8	19,9
Pest	1,4	3,7	11,2	18,3	5,7	0,8	7,1	13,0	8,3	6,2	24,2
Fejér	1,3	3,1	10,9	16,5	4,6	0,9	8,0	17,0	9,3	6,5	21,8
Komárom-E.	1,2	2,7	10,8	16,5	4,3	0,5	8,2	20,0	8,7	5,7	21,4
Veszprém	1,2	3,0	10,5	16,6	5,1	0,9	8,1	18,3	9,3	5,6	21,4
Győr	1,2	3,4	10,5	18,0	5,4	1,3	8,2	17,1	8,5	4,3	22,1
Vas	1,2	2,8	10,3	16,6	5,1	1,3	8,4	19,2	9,4	5,3	20,4
Zala	1,2	2,8	10,2	17,7	5,2	1,5	8,0	17,3	10,4	6,2	19,4
Baranya	1,1	3,6	9,9	16,2	4,8	1,2	7,3	14,9	11,2	7,2	22,7
Somogy	1,0	2,4	9,0	16,7	5,4	1,9	6,4	15,5	13,0	7,2	21,4
Tolna	1,1	2,4	9,1	14,9	5,3	2,0	8,8	17,8	11,4	6,2	20,9
Borsod-A.-Z.	1,0	2,5	9,3	14,8	3,6	0,8	7,8	15,0	12,2	9,0	23,9
Heves	1,0	2,6	9,4	15,6	4,8	1,7	7,7	16,9	11,1	7,1	22,0
Nógrád	0,9	1,8	8,5	15,1	4,1	1,1	9,2	17,3	12,7	8,5	20,9
Hajdú-Bihar	1,0	3,3	9,1	15,4	4,8	1,9	6,9	13,9	10,6	8,1	24,9
Jász-N.-Sz.	1,0	2,2	9,0	15,2	4,7	1,7	8,1	17,1	11,3	7,7	21,9
Szabolcs-Sz.-B.	0,9	2,0	7,6	13,4	4,4	2,7	6,5	15,4	12,7	9,6	24,9
Bács-K.	1,0	2,4	8,2	16,0	5,5	3,6	7,4	16,7	10,1	7,5	21,6
Békés	0,9	2,1	8,3	16,0	5,2	2,5	7,5	17,5	12,1	7,0	21,0
Csongrád	1,1	3,9	10,0	17,0	5,2	3,3	6,4	14,2	9,8	6,1	23,0
Országosan	1,2	3,9	11,0	17,3	5,0	1,4	7,1	14,6	9,6	6,9	22,2

Forrás: A társadalom rétegződése (KSH, 2015)